

Samlenotat

Konkurrenceevnerådsmødet den 10. - 11. oktober (forskningsdelen)

Punkt 6 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Side 2
forordning om ændring af forordning (EF) nr.
294/2008 om oprettelse af det Europæiske In-
stitut for Innovation og Teknologi
KOM (2011) 817
- Delvis generel indstilling

Punkt 7 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Side 6
forordning om reglerne for formidling og del-
tagelse i "Horisont 2020 – rammeprogram for
forskning og innovation (2014-2020)"
KOM (2011) 810
-Delvis generel indstilling

Punkt 8 a) Meddelelse fra Kommissionen til Side 12
Parlamentet, Rådet, Det Europæiske
Økonomiske og Sociale Udvalg og
Regionsudvalget: 'Det europæiske
forskningsrum: et styrket partnerskab om
videnskabelig topkvalitet og vækst'
KOM (2012) 392 endelig

b) Meddelelse fra Kommissionen til
Parlamentet, Rådet, Det Europæiske
Økonomiske og Sociale Udvalg og
Regionsudvalget: 'Bedre adgang til videnska-
belig information: Større udbytte af de offent-
lige investeringer i forskning'
KOM(2012) 401 endelig

c) Kommissionens henstilling om adgang til og
bevaring af videnskabelig information
(2012/417/EU)

- Præsentation
- Diskussion

21. september 2012

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

Slotholmsgade 10

Postboks 2135

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref. nr. 12/092832-06

Side 1/15

Punkt 6 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 294/2008 om oprettelse af det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi
KOM (2011) 817
- Delvis generel indstilling

1. Resumé

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) er etableret med det formål at bidrage til bæredygtig økonomisk vækst og konkurrenceevne gennem styrkelse af EU's og medlemslandenes innovationskapacitet. Med udgangen af 2013 udløber EIT's finansieringsramme, og derfor har Kommissionen præsenteret et forslag, hvori EIT videreføres som en integreret del af Horisont 2020.

EIT vil i perioden 2014-2020 bidrage til opfyldelsen af det generelle mål for Horisont 2020 ved at integrere den såkaldte videnstrekant: videregående uddannelse, forskning og innovation. Denne integration finder hovedsageligt sted via videns- og innovationsfællesskaber (Knowledge and Innovation Communities - KICs).

Det finansielle bidrag til EIT bør ifølge Kommissionens forslag komme fra Horisont 2020, og finansieringsrammen fra Horisont 2020 for gennemførelsen af forordningen er i perioden fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 foreslået fastsat til ca. 3,2 mia. EUR. Det foreslås i forslaget, at det finansielle bidrag fra EIT til etablerede og kommende KICs skal komme fra denne finansieringsramme.

På Konkurrenceevnerådsmødet (forskningsdelen) den 10. oktober 2012 forventes vedtaget en delvis generel indstilling om forordningen om ændring af forordning (EF) nr. 294/2008 om oprettelse af det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi.

2. Baggrund

Kommissionen vedtog sin lovpakke vedrørende Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) den 30. november 2011 med henblik på vedtagelse i 2013 og igangsættelse i 2014. Lovpakken indeholder et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 293/2008 om oprettelse af EIT samt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om den strategiske innovationsdagsorden for EIT.

EIT er oprettet i medfør af forordning (EF) nr. 294/2008 med det formål at bidrage til bæredygtig økonomisk vækst og konkurrenceevne gennem styrkelse af EU's og medlemsstaternes innovationskapacitet.

Med henblik på at sætte dagsordenen for en bred europæisk høring om indholdet af det kommende rammeprogram præsenterede Kommissionen sine tanker om indretningen af det fremtidige forsknings- og innovationssamarbejde i sin grøn-bog fra den 9. februar 2011 (KOM(2011) 48) 'Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation'.

I grønbogen lagde Kommissionen op til en fælles strategisk ramme for det nuværende Rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (FP7), rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP) og EIT.

Disse tanker har Kommissionen arbejdet videre med, og tankerne er i store træk videreført i Kommissionens forslag til "Horisont 2020 - rammeprogrammet for forskning og innovation" (herefter "Horisont 2020"), som Kommissionen vedtog 30. november 2011, hvor bl.a. EIT foreslås som en integreret del.

EIT vil i perioden 2014-2020 bidrage til opfyldelsen af det generelle mål for Horisont 2020, ved at integrere den såkaldte videnstrekant: videregående uddannelse, forskning og innovation. Denne integration finder hovedsageligt sted via videns- og innovationsfællesskaber (Knowledge and Innovation Communities - KICs), som bringer organisationer sammen om at løse samfundsmæssige udfordringer på lang sigt.

Det finansielle bidrag fra Horisont 2020-programmet til EIT vil blive gennemført i overensstemmelse Europa-Parlamentets og Rådets forordning om reglerne for deltagelse og formidling i Horisont 2020. EIT's finansiering af KICs dækker merværdiskabende KIC-aktiviteter, hvorimod KICs eller deres partnerorganisationer kan anvende andre ordninger under Horisont 2020 eller EU's programmer i overensstemmelse med deres respektive regler og på lige fod med andre ansøgninger.

De foreslåede ændringer i forordningen om oprettelsen af EIT er baseret på erfaringerne fra den indledende periode.

Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 293/2008 om oprettelse af EIT er baseret på artikel 173, stk. 3 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og vil blive vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag indebærer, at EIT i perioden 2014-2020 vil bidrage til opfyldelsen af målene for Horisont 2020, ved at integrere videntrekanten af forskning, innovation og uddannelse, jf. forslagens Artikel 1, punkt 2) om ændring af artikel 3.

For at sikre sammenhængende retlige rammer for deltagerne i Horisont 2020 bør Europa-Parlamentets og Rådets kommende forordning om regler for deltagelse og formidling i "Horisont 2020 - rammeprogrammet for forskning og innovation" (herefter benævnt regler for deltagelse) finde anvendelse for EIT. Endvidere er reglerne for forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder fastlagt i reglerne for deltagelse. Endelig er reglerne for deltagende stater og tredjelande fastlagt i forordningen om Horisont 2020.

Ifølge forslaget bør EIT indgå i direkte samarbejde med nationale og regionale repræsentanter og andre interessenter fra hele innovationskæden, da det kan skabe fordele for alle parter. For at gøre denne dialog og udveksling mere systematisk bør der afholdes et forum for EIT's interessenter, med henblik på at bringe så bredt et

udvalg af interessenter som muligt sammen om tværgående spørgsmål, jf. forslagets Artikel 1, punkt 1), litra c) om indsættelse af et nyt nr. 10) i artikel 2.

Det foreslås i Kommissionens forslag, at sammensætningen af EIT's organer bør forenkles. EIT's bestyrelses funktion bør strømlines, og bestyrelsens og direktørens roller og opgaver bør præciseres nærmere. Der er derfor i udkastet til ændring af forordningen bl.a. foreslået, at bestyrelsens størrelse fra 2014 ændres fra de nuværende 22 medlemmer til 12 medlemmer, jf. forslagets Artikel 2 samt forslagets bilag.

Endvidere bør der oprettes nye KICs, med angivelse af prioriterede indsatsområder samt tilrettelæggelse af og tidsramme for udvælgelsesprocessen, der tager afsæt i de betingelser, der er defineret i den strategiske innovationsdagsorden, jf. forslagets Artikel 1) punkt 6) litra a) om ændring af artikel 7, stk. 1a. Disse KICs bør udvide deres uddannelsesaktiviteter ved at tilbyde faglige kurser, jf. forslagets Artikel 1, punkt 5) om ændring af artikel 6, stk. 1, litra c) samt forsøge at skabe synergi med de relevante EU-initiativer, jf. forslagets Artikel 1, punkt 6), litra b) om indsættelse af et nyt litra h) i artikel 7, stk. 2. For at sikre en bredere deltagelse af organisationer fra forskellige medlemsstater i kommende KICs foreslås det, at partnerorganisationerne bør være etableret i mindst tre forskellige medlemsstater, jf. forslagets Artikel 1, punkt 6), litra c) om ændring af artikel 7, stk 3.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 4/15

EIT's treårige arbejdsprogram bør tage højde for Kommissionens udtalelse om EIT's specifikke mål, som defineret i Horisont 2020, samt for programmets komplementaritet med EU's politikker og instrumenter, jf. forslagets Artikel 1, punkt 12) om ændring af artikel 15 samt forslaget Artikel 1, punkt 14) om indsættelse af stk. 2a i artikel 17.

Det finansielle bidrag til EIT bør ifølge Kommissionens forslag komme fra Horisont 2020, og finansieringsrammen fra Horisont 2020 for gennemførelsen af forordningen er i perioden fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 foreslået fastsat til 3,2 mia. EUR (løbende priser - ca. DKK 24 mia.). Det foreslås i forslaget, at det finansielle bidrag fra EIT til etablerede og kommende KICs skal komme fra denne finansieringsramme.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Der er i forslaget ikke redegjort for nærhedsprincippet.

Det er Regeringens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt, da tilsvarende forsknings- og innovationssamarbejder, som videns- og innovationsfællesskaberne repræsenterer, ikke kan etableres, hvis medlemsstaterne handler hver for sig. Videns- og innovationspartnerskaberne indebærer samarbejde på tværs af flere medlemsstater, og det er Regeringens vurdering, at den største merværdi og effekt skabes ved at gennemføre dette på europæiske plan.

6. Gældende dansk ret

Forslaget har ikke konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Kommissionen foreslår, at der afsættes 87,74 mia. EUR til Horisont 2020-forslaget, og EIT's budget på ca. 3,2 mia. EUR foreslås finansieret via denne ramme. Med den eksisterende EU-budgetnøgle betaler Danmark ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift til Horisont 2020 forslaget på ca. 13,2 mia. kr. og ca. 473 mio. kr. til EIT. Det endelige budget for Horisont 2020 og EIT fastlægges som led i forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for forskning og blev desuden forelagt på et møde i EU-specialudvalget for forskning den 18. januar 2012 og et møde den 9. maj 2012. Behandlingen gav ikke anledning til bemærkninger. Sagen behandles på et møde i EU-Specialudvalget den 20. september 2012.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Udkastet til en ændring af forordningen om oprettelsen af EIT er generelt blevet hilst velkommen af de fleste medlemsstater. Der er under forhandlingerne blevet stillet spørgsmål til EIT's bestyrelses rolle samt forholdet mellem EIT's bestyrelse og EIT's direktør. Endvidere er der rejst spørgsmål til, hvilke regler for IP-rettigheder, som er gældende for KICs.

Ligeledes er der under forhandlingerne fremkommet et ønske om en større indflydelse fra medlemsstaterne, ved at der i det foreslåede Stakeholder's Forum foreslås oprettet en særlig konfiguration for medlemsstaterne, hvori disse får en rådgivende rolle i fht. EIT og de underliggende KICs.

Det forventes opnåelse af en delvis generel indstilling.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at forslaget til ændring af forordningen om etablering af EIT imødekommer de aspekter, som blev fremhævet i evalueringen af EIT.

Regeringen hilser velkommen, at EIT's hovedformål bliver at fremme og integrere videregående uddannelse, forskning og innovation på højeste niveau.

Regeringen støtter, at der med henblik på at give medlemsstaterne en rådgivende funktion i forhold til EIT og de underliggende KICs, oprettes en særlig konfiguration for medlemstaterne i det foreslåede Stakeholder's Forum.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering i forbindelse med Konkurrenceevnerådsmødet den 20.-21. februar 2012 samt Konkurrenceevnerådsmødet den 31. maj 2012.

Punkt 7 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om reglerne for formidling og deltagelse i ”Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)”
KOM (2011) 810
-Delvis generel indstilling

1. Resumé

Kommissionens forslag til regler for formidling og deltagelse i Horisont 2020 (herefter ”regler for deltagelse”) fastlægger de nærmere rettigheder og forpligtelser for enheder, der ønsker at deltage i Horisont 2020 og opstiller principper for anvendelse og formidling af resultaterne af deres deltagelse.

Midtvejsevalueringen af FP7 konkluderede, at det var nødvendigt at foretage en kraftig yderligere forenkling, hvor målet var at finde den rette balance mellem risiko og tillid til deltagerne.

Forenklingen i Horisont 2020 vil blive rettet mod tre overordnede mål: at mindske de administrative omkostninger for deltagerne, at fremskynde alle led i behandlingen af forslag og bevillingen af tilskud og at nedbringe hyppigheden af fejl.

På Konkurrenceevnerådsmødet (forskningsdelen) den 10. oktober 2012 forventes vedtaget en delvis generel indstilling om forordningen om regler for deltagelse.

2. Baggrund

Kommissionen vedtog sin lovpakke om Horisont 2020 den 30. november 2011 med henblik på endelig vedtagelse i 2013 og igangsættelse i 2014. Regler for deltagelse er en del af denne pakke.

Kommissionen præsenterede sine tanker om indretningen af det fremtidige forsknings- og innovationssamarbejde i sin grøn bog af 9. februar 2011 (KOM(2011) 48) ’Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation’. I grønbogen lagde Kommissionen op til en fælles strategisk ramme for det nuværende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (FP7), rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP) og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT).

Disse tanker arbejdede Kommissionen videre med og afholdte blandt andet en række seminarer struktureret efter disse tre mål. Tankerne er i store træk videreført i Kommissionens forslag til Horisont 2020. På rådsmødet den 31. maj 2012 blev der vedtaget en delvis generel indstilling på Horisont 2020 hovedforordningen.

Midtvejsevalueringen af FP7 konkluderede, at det var nødvendigt at foretage en kraftig yderligere forenkling, hvor målet var at finde den rette balance mellem risiko og tillid til deltagerne. Forenklingen i Horisont 2020 vil blive rettet mod tre overordnede mål: at mindske de administrative omkostninger for deltagerne, at fremskynde alle led i behandlingen af forslag og bevillingen af tilskud og at nedbringe hyppigheden af fejl.

Kommissionens forslag om regler for deltagelse blev fremsendt med hjemmel i artikel 173, 183 og 188 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Regler for deltagelse fastlægger de nærmere rettigheder og forpligtelser for enheder, der ønsker at deltage i Horisont 2020 og opstiller principper for anvendelse og formidling af resultaterne af deres deltagelse.

Regler for deltagelse er udarbejdet med henblik på at sikre nogle fælles og tilstrækkeligt fleksible rammer, som skal lette deltagelsen, skabe mere sammenhængende instrumenter for både forskning og innovation og øge den videnskabelige og økonomiske virkning, så der undgås dobbeltarbejde og fragmentering. Desuden er det målet at reglerne skal forenkle vilkårene og procedurerne til fordel for deltagerne for at sikre den mest effektive gennemførelse under hensyntagen til behovet for, at alle deltagere let kan få adgang

Forenklingen sker på tre hovedområder. **1) Strukturel forenkling** som blandt andet betyder, at der kun bliver ét sæt deltagelsesregler, som omhandler, hvem der kan få støtte, hvordan forslag bedømmes, og hvordan immaterialrettigheder håndteres. Disse regler gælder for alle dele af Horisont 2020, og der kan kun gøre undtagelser, når særlige behov gør det berettiget. **2) Mere enkel beregning af deltagerens omkostninger**, eksempelvis ved anvendelse af mere simpel tidsregistrering og indførelsen af én finansieringsrate for alle deltagertyper. **3) Bedre balance mellem kontrol og tillid**, eksempelvis ved at mindske revisionsbyrden for deltagerne.

Kommissionen har fastsat som mål at forenklingen skal føre til at behandlingstiden for ansøgninger og bevillingen af tilskud skal mindskes med 100 dage.

Indledende bestemmelser, art. 1-4

Reglerne for deltagelse gælder for deltagelse i indirekte foranstaltninger, men ikke i direkte foranstaltninger, der udføres af Det Fælles Forskningscenter.

Regler for deltagelse

Generelle bestemmelser, art. 5-7:

Enhver juridisk enhed må deltage i aktioner. De konkrete arbejdsprogrammer kan dog stille yderligere krav som eksempelvis udelukkelse af juridiske enheder etableret i tredjelande.

Tilskud, art. 8-33:

Som minimum skal der i hver aktion deltage tre uafhængige juridiske enheder, der hver er etableret i forskellige medlemsstater eller associerede stater. Dog kan der undtages herfra, hvad angår SMV'er og hvad angår Det Europæiske Forskningsråd. Tilskud kan være af hvilken som helst type beskrevet i EU's finansforordning.

Projektforslag skal evalueres efter kriterierne excellence, virkning og gennemførelsens kvalitet og effektivitet, dog undtaget for Det Europæiske Forskningsråd, hvor videnskabelig excellence er eneste vurderingskriterium.

Horisont 2020 kan finansiere op til 70 % af omkostningerne til udformning af prototyper, afprøvning, demonstration, eksperimentel udvikling, styring, markedsintroduktion og programstøtteforanstaltninger.

Horisont 2020 kan finansiere op til 100 % for alle andre typer aktiviteter.

Indirekte omkostninger skal ifølge formandskabets kompromisforslag refunderes med en fast sats på 23 % af de totale omkostninger.

Priser, offentlige indkøb og finansielle instrumenter art. 34-36:

Kommissionen eller et tilskudsorgan kan uddele priser. Indkøb i form af prækommercielle eller innovative løsninger skal foretages ifølge finansforordningen. Finansielle instrumenter (for eksempel lån eller garantier) kan anvendes.

Ekspertes, art. 37:

Kommissionen kan bistås af uafhængige eksperter ved bedømmelsen af forslag. Eksperterne findes og udvælges på grundlag af indkaldelse af ansøgninger fra enkeltpersoner samt indkaldelse henvendt til nationale forskningsorganer, institutioner eller virksomheder med henblik på opstilling af lister over egnede kandidater. Kommissionen kan udpege eksperter uden for disse lister. Kommissionen offentliggør lister over eksperter, der har deltaget i evalueringer.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 8/15

Reglerne for formidling af resultater, art. 38-51

Resultater, art. 38-47:

Resultater ejes af deltageren, der producerer dem. Hvis resultaterne kan anvendes erhvervsmæssigt, skal dens ejere sikre, at den beskyttes under behørig hensyntagen til de berettigede interesser, især kommercielle, som deltagerne i den pågældende aktion har.

Deltagerne skal nyttiggøre resultater eller sørge for, at de bliver nyttiggjort. Sker dette ikke, kan Kommissionen formidle disse resultater. Denne formidling må dog ikke krænke intellektuelle rettigheder og ejerens berettigede interesser. En deltager, der påberåber sig berettigede interesser, skal påvise, at han vil få påført uforholdsmæssig stor skade. Videreformidling af disse resultater må ikke ske før Kommissionen eller tilskudsorganet har foretaget en beslutning om, hvorvidt de vil overtage ejerskabet og foretage de nødvendige forholdsregler for beskyttelse af ejerens rettigheder.

Priser og udbud, art. 48-49:

Støtte kan gives i form af priser, indkøb, prækommercielle indkøb og offentlige indkøb af innovative løsninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Der forventes en udtalelse i november 2012.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at Horisont 2020-pakken er udformet med henblik på at opnå størst mulig merværdi og effekt på EU-plan og omfatter først og fremmest

mål og aktiviteter, der ikke kan gennemføres effektivt, hvis medlemsstaterne handler hver for sig. Reglerne for deltagelse og formidling har til formål at lette gennemførelsen af Horisont 2020-forslaget, og derfor gælder den subsidiaritetenanalyse, der præsenteres i hovedforslaget.

Regeringen redegjorde for dette i behandlingen af sagen forud for møde i Rådet den 30.-31. maj 2012.

6. Gældende dansk ret

Forordningen har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Forordningen har ingen konsekvenser.

8. Høring

Forslaget blev sendt i bred skriftlig høring, herunder i EU-specialudvalget for forskning med frist den 10. januar 2012.

Herunder følger et resumé af høringssvarene i alfabetisk rækkefølge.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 9/15

Aarhus Universitet

I tillæg til høringssvaret sendt gennem Danske Universiteter lægger Aarhus Universitet vægt på, at den foreslåede overheadrate på 20 % skal øges til 40-50 %

Danmarks Forskningspolitiske Råd (DFR)

Forslaget om administrative forenklinger via strukturelle omorganiseringer støttes, men forenklingssfokus skal i høj grad rettes mod de konkrete programmer, hvor antallet af timesedler og tiden fra indgivelse af ansøgning til indgåelse af kontrakt skal mindskes.

Dansk Magisterforening:

Administrative forenklinger bydes velkomne.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU)

DTU mener, at det er positivt med administrative forenklinger og en 100 % EU-finansiering af forskningsaktiviteter i stedet for de nuværende 75 %. Dog skal muligheden for at vælge at få betalt de fulde indirekte omkostninger fastholdes, og Kommissionens forslag om et fast overhead på 20 % kritiseres, da man risikerer, at ikke alle omkostninger ved forskningsprojektet dækkes.

Danske Regioner

Danske Regioner mener at den foreslåede sats på 23 % til dækning af indirekte omkostninger er for lav. En EU sats på 30-40 % bør være den laveste sats. Desuden ønskes det at der bliver en valgfrihed mellem en fast rate eller refusion af de reelle dokumenterede indirekte udgifter. Dansk Regioner støtter regeringens holdning om afskaffelsen af forskellige medfinansieringsrater, mindre krav om registrering og afrapportering.

Danske Universiteter

Danske Universiteter finder det positivt, at administrative forenklinger gennemføres. Finansieringen skal så vidt muligt ske via en fast rate for betaling af indirekte omkostninger. Modellen, hvor de fulde indirekte omkostninger finansieres, skal stadig være en mulighed, om end denne opleves som administrativt mere besværlig.

DI

DI bakker også op om forenklingstiltagene i Kommissionens forslag. Dog ønskes der mulighed for valgfrihed mellem en fast rate eller refusion af de reelle dokumenterede indirekte udgifter.

GTS

I forhold til den konkrete projektfinansiering kritiserer GTS Kommissionens forslag om en medfinansieringsrate på 100 % og 23 % overhead. Fra GTS institutternes side vil ønskes at der arbejdes for en valgfrihed mellem en fast rate eller refusion af de reelle dokumenterede indirekte udgifter. Som en alternativt løsningsforslag forslås, at der finansieres 75 % af direkte omkostninger og 75 % overhead. Modsat Kommissionen mener GTS, at samme sats bør gælde, uanset om aktiviteten er henholdsvis ”forskning” eller innovation”, mens forskellige satser for forskellige institutioner ønskes fastholdt.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 10/15

IT Universitetet

I forhold til administrative forenklinger skal man konkret mindske antallet af timesedler for forskere, der er tilknyttet det pågældende EU-projekt på deltid.

Landbrug og Fødevarer

Landbrug og Fødevarer mener, at den konkrete projektfinansiering kritiseres Kommissionens forslag om en medfinansieringsrate på 100 % plus 20 % overhead samt de forskellige satser for hhv. forsknings – og innovationsaktiviteter.

LVS og Lægeforeningen

Lægevidenskabelige selskaber (LVS) og Lægeforeningen støtter Kommissionens forslag om administrativ forenkling.

Sagen blev senest behandlet på et møde i EU-Specialudvalget den 20. september 2012. Der er i denne forbindelse fremkommet følgende præcisering:

GTS

I forhold til den konkrete projektfinansiering kritiserer GTS Kommissionens forslag om en medfinansieringsrate på 100 % og 23 % overhead. Fra GTS institutternes side ønskes, at der arbejdes for en valgfrihed mellem en fast rate eller refusion af de reelle dokumenterede indirekte udgifter.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flere lande taler for at genindføre muligheden for at beregne de indirekte omkostninger. Således at der bliver en valgfrihed mellem en fast rate eller refusion af de reelle dokumenterede indirekte udgifter.

10. Regeringens generelle holdning

Fra regeringens side prioriteres lettelser af de administrative byrder i forbindelse med ansøgning og deltagelse i Horisont 2020.

Færre særregler

Regeringen finder det vigtigt, at man så vidt muligt får etableret et maksimum af fælles regler og så få særregler som muligt. Den af Kommissionen foreslåede fleksibilitet forekommer hensigtsmæssig, såfremt anvendelsen af særreglerne begrænses mest muligt.

Medfinansieringsraterne og overheadraten

Regeringen lægger vægt på, at der sker en betydelig forenkling af rammeprogrammet. Efter regeringens opfattelse vil kombinationen af en fast medfinansieringsrate af de afholdte udgifter og en fast rate for de indirekte udgifter (overhead) føre til en betydeligt nemmere projektadministration for alle brugere. Derudover vil det medføre en betydelig nedgang i antallet af fejl i afrapporteringen af afholdte udgifter og reducere af time-to-grant. Efter regeringens opfattelse er det samtidig helt centralt, at deltagelsen i rammeprogrammet også fremover er attraktiv for forskningspartnere og at eventuelle ulemper opvejes af enklere regler. Regeringen vil således arbejde for en fast medfinansieringsrate og en fast overheadrate. Såfremt der ikke kan opnås tilslutning hertil, kan regeringen acceptere, at støttemodtagere får en vis valgfrihed i forhold til at beregne de reelle indirekte omkostninger.

Regeringen finder, at afskaffelsen af forskellige medfinansieringsrater for forskellige deltagertyper og aktivitetstyper er et vigtigt element i forenklingen.

Immaterielle rettigheder

Regeringen kan støtte de regler, der i Horisont 2020 lægges op til for håndtering af immaterielle rettigheder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering i forbindelse med Konkurrenceevnerådsmødet den 20.-21. februar 2012 samt til forhandlingsoplæg i forbindelse med Konkurrenceevnerådsmødet den 31. maj 2012.

Punkt 8 a) **Meddelelse fra Kommissionen til Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst**
KOM (2012) 392 endelig

b) **Meddelelse fra Kommissionen til Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Bedre adgang til videnskabelig information: Større udbytte af de offentlige investeringer i forskning**
KOM(2012) 401 endelig

c) **Kommissionens henstilling om adgang til og bevaring af videnskabelig information**
(2012/417/EU)

- Præsentation
- Diskussion

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

Side 12/15

1. Resumé

Kommissionens meddelelse 'Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst' (herefter ERA) omhandler realiseringen af det europæiske forskningsrum (ERA) i 2014. Kommissionen har identificeret fem hovedindsatsområder, hvor der er et særligt behov for fremskridt: øget effektivitet i nationale forskningssystemer, forbedret samarbejde og konkurrence på tværs af landegrænser, et mere åbent arbejdsmarked for forskere, ligestilling mellem mænd og kvinder og optimal formidling og overførsel af videnskabelig information. Realiseringen af ERA skal ske gennem styrkede partnerskaber mellem Kommissionen, medlemslandene og relevante paraplyorganisationer. Kommissionen vil udvikle en monitoreringsmekanisme, som skal måle fremskridt i implementeringen af ERA.

Kommissionens meddelelse 'Bedre adgang til videnskabelig information' gør rede for de foranstaltninger, Kommissionen agter at træffe for at forbedre adgangen til videnskabelig information og opnå større udbytte af offentlige investeringer i forskning. Meddelelsen er ledsaget af en henstilling til medlemsstaterne, som opfordres til at tilvejebringe bedre politikker og praksis for adgang til og bevaring af videnskabelig information.

2. Baggrund

EU, medlemslandene og interessenterne har siden 2000 arbejdet for at realisere det europæiske forskningsrum (European Research Area – ERA) gennem flere forskellige initiativer. Fremskridtene har dog ifølge Kommissionen været varierende for de forskellige ERA-dimensioner og for de forskellige medlemslande.

Kommissionen fik med Lissabon-traktaten hjemmel til at fastsætte de nødvendige foranstaltninger til at sikre realiseringen af det europæiske forskningsrum. Realiseringen af ERA blev gentaget i Europa-2020 flagskibsinitiativet Innovation i EU fra oktober 2010, hvori der står, at fristen for realiseringen af det europæiske

forskningsrum bør fastsættes til 2014. Denne målsætning er blevet bakket op af de europæiske stats- og regeringschefer i Det Europæiske Råds konklusioner af februar 2011 og marts 2012.

Kommissionen lancerede i efteråret 2011 en bred høring blandt interessenterne, medlemsstaterne mv. for at få identificeret og defineret de resterende barrierer for realiseringen af ERA. Kommissionen har som opfølgning herpå vedtaget meddelelse om realiseringen af det europæiske forskningsrum den 17. juli 2012.

Meddelelsen og anbefalingen omhandlende bedre adgang til videnskabelig information er en del målsætningerne i ERA. De blev begge vedtaget den 17. juli 2012.

3. Formål og indhold

3.1: Meddelelsen: Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst (ERA meddelelsen)

Med meddelelsen ønsker Kommissionen at sikre en realisering af den såkaldte femte frihed, som betyder fri bevægelighed for forskere og videnskabelig viden.

**Styrelsen for Forskning
og Innovation**

I meddelelsen fokuseres på fem hovedindsatsområder, hvor der fra Kommissionens side ses et særligt behov for fremskridt:

Side 13/15

- 1) Øget effektivitet i nationale forskningssystemer, herunder sikre, at tildeling af midler sker på baggrund af åbne opslag og evaluering af uafhængige nationale og internationale eksperter.
- 2) Forbedret samarbejde og konkurrence på tværs af landegrænser, herunder etablering og effektiv drift af vigtige forskningsinfrastrukturer, defineret af fælles prioriteter, implementering af fælles forskningsdagsordener og implementering og finansiering af projekter i fællesskab.
- 3) Et mere åbent arbejdsmarked for forskere herunder sikre transparent og åben rekruttering, give ikke-nationale og ikke-herboende adgang til nationale bevillinger, sikre at forskere kan tage deres bevilling med til et andet land, øge mobilitet mellem universiteter og virksomheder, sikre gode karrieremuligheder for forskere og fjerne barrierer for social sikkerhed.
- 4) Ligestilling mellem mænd og kvinder samt integration af et kønsperspektiv inden for forskning.
- 5) Optimal formidling og overførsel af videnskabelig information samt bredere og hurtigere adgang til videnskabelige publikationer og data. Punktet er tæt relateret til meddelelsen og henstillingen vedrørende '*Bedre adgang til videnskabelig information*'.

For hvert af de fem indsatsområder er der identificeret konkrete foranstaltninger, som skal adresseres henholdsvis af medlemsstaterne, relevante universitets- og forskningsorganisationer og Kommissionen.

ERA-dimensionen om internationalt forskningssamarbejde vil blive adresseret senere i 2012.

Vilkår for succes

Fremskridt i realiseringen af ERA bygger på styrkede partnerskaber mellem Kommissionen, medlemslandene og relevante paraplyorganisationer. Medlemslandene skal gennemføre de nødvendige nationale reformer for at realisere ERA og bidrage til monitorering.

Relevante europæiske paraplyorganisationer inden for videregående uddannelse, forskning og innovation inviteres til at underskrive en fælles erklæring og individuelle samarbejdsaftaler om deres vilje til at arbejde for realiseringen af ERA. Kommissionen vil støtte medlemslandene og paraplyorganisationerne og sikre, at Horisont 2020 bidrager til at realisere ERA fra 2014.

Kommissionen vil udvikle en monitoreringsmekanisme (ERA monitoring mechanism (EMM)) baseret på indikatorer for alle indsatsområder, som skal monitorere fremskridt i implementeringen af ERA. Fra 2014 vil en vurdering af fremskridtene blive leveret til Rådet og Parlamentet.

3.2: Meddelelsen og henstillingen vedrørende Bedre adgang til videnskabelig information:

Der redegøres for de foranstaltninger, Kommissionen agter at træffe for at forbedre adgangen til videnskabelig information og opnå større udbytte af offentlige investeringer i forskning. Meddelelsen er ledsaget af en henstilling til medlemsstaterne, som opfordres til at udarbejde bedre politikker og praksis for adgang til og bevaring af videnskabelig information. I Horisont 2020 vil det bærende princip være bedre adgang til videnskabelig information.

En bredere og mere omfattende adgang til videnskabelige publikationer og data vil bidrage til at: fremskynde innovation, fremme samarbejdet og undgå overlappninger, bygge videre på tidligere forskningsresultater og inddrage borgerne og samfundet. Meddelelsen peger på, at der er behov for en indsats koordineret på tværs af medlemsstaterne, for at sikre en ensartet adgang til videnskabelig information. Henstillingen opfordrer medlemslandene til at udarbejde politikker for at sikre bedre adgang til og bevaring af videnskabelige resultater.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Meddelelserne og henstillingen har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Meddelelserne og henstillingen har ikke konsekvenser.

8. Høring

Sagen blev behandlet på et møde i EU-Specialudvalget den 20. september 2012. Behandlingen gav ikke anledning til bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil forholde sig positivt til Kommissionens meddelelse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at der arbejdes for en realisering af det europæiske forskningsrum, herunder bedre adgang til og bevaring af videnskabelig information. Regeringen finder, at de fem udvalgte prioritetsområder er relevante for at sikre, at der skabes et reelt indre marked for viden, forskning og innovation.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg